

Výkonnost zemědělských podniků a chybějící údaje o potravinových systémech – nové publikace OECD

27. 07. 2021

23.7.2021 - V červenci 2021 vydalo OECD publikaci věnující se výkonnosti zemědělských podniků, ve stejném měsíci byl OECD publikován také dokument zabývající se tématem překonávání problémů s chybějícími daty o potravinových systémech.

Dynamics of farm performance and policy impacts: Main findings

Růst výkonnosti zemědělských podniků je klíčovým cílem zemědělských politik ve většině zemí. Hodnocení výkonosti a jejího vývoje v čase patří mezi základní informace pro hodnocení politik a koncipování politických opatření podporujících produktivitu. Analýza OECD založená na sedmi případových studiích (mj. též případová studie českých mléčných farem z období 2005-2015) se pokouší identifikovat hlavní faktory výkonosti farem z pohledu lokální udržitelnosti. Oddělení plateb od produkce má v portfoliu politických opatření obecně nejvyšší pozitivní dopad na produktivitu a ve Velké Británii představoval decoupling hlavní faktor zlepšování výkonosti farem, který motivoval podniky k optimalizaci rozsahu rostlinné výroby, snížení průměrných výrobních nákladů a který vedl k následnému zvýšení ziskovosti. Úloha využití nových technologií ve výrobním procesu byla z tohoto pohledu až druhotná. Domácí politické prostředí může být i v rámci Společné zemědělské politiky v jednotlivých evropských zemích velmi různorodé a má pro výkonnost podniků primární význam. Vztah mezi rostoucí výkonností podniku a vyšší environmentální udržitelností je v případě českých mléčných farem výjimečný (většina vysoce produktivních farem vykazuje současně vysokou environmentální udržitelnost). V případových studiích z většiny ostatních zemí (AU, DK, NO, FR, IT) jsou environmentálně udržitelné spíše podniky s nižší výkonností.

Overcoming evidence gaps on food systems

Sběr informací je časově náročná a nákladná činnost, u které je v důsledku rozpočtových omezení nutno prioritizovat a kde velkým přínosem může být zavádění nových technologií. V momentu, kdy jde o informace o potravinových systémech, na něž jsou kladeny vysoké ekonomické, sociální a environmentální nároky, představuje sběr informací základní stavební kámen pro efektivní realizaci širokého spektra sektorových politik. Chybějící údaje (či mnohdy spíše nedostatečná podrobnost / strukturovanost údajů) mohou být příčinou podcenění a nezachycení konkrétního problému, který následně může přerůst do obtížně zvládnutelných rozměrů. Vysoce politicky citlivým tématem je dosažení SDGs v nadcházejícím desetiletém časovém horizontu v situaci, kdy je celosvětové úsilí o důsledný reporting vybraných indikátorů limitováno zásadními mezerami ve sběru, dostupnosti a míře detailnosti dat. Pandemie COVID-19 dále zvýšila potřebu okamžité dostupnosti nezbytných údajů, a to včetně mezinárodní metodologické srovnatelnosti těchto informací, zachycení činnosti veřejných i soukromých aktérů nebo údajů o účinnosti konkrétních politických opatření. OECD proto přichází s materiálem poskytujícím základní pohled na informační nedostatky týkající se potravinových systémů s cílem nabídnout zlepšení informační základny pro tvorbu, implementaci a vyhodnocování politik.

Mgr. Radek Stránský

Odbor zahraničně obchodní spolupráce, MZe